

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/4/2025
Identifikačné číslo spisu: 2319200397
Dátum vydania rozhodnutia: 18.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:2319200397.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: K. X. T., rodená U., narodená X. H. XXXX, V. W. U., V. W. U. XX, proti žalovaným: 1/ Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Bratislava, Žižkova 11, IČO: 36 854 140, 2/ U9, a.s., so sídlom Bratislava, Zelinárska 6, IČO: 35 849 703, zastúpený: STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom Bratislava, Dunajská 15, 3/ R. J., narodený XX. R. XXXX, Š., H. XXX/XX, 4/ JUDr. Marta Pavlovičová, notárka, so sídlom Bratislava, Šafárikovo námestie 4, zastúpená: InLaw, s.r.o., so sídlom Bratislava, Záhradnícka 36, 5/ R. H. T., notársky koncipient notárky JUDr. Marty Pavlovičovej, so sídlom Bratislava, Šafárikovo námestie 4, zastúpený: InLaw, s.r.o., so sídlom Bratislava, Záhradnícka 36, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 15Csp/18/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 17. januára 2024 sp. zn. 26CoCsp/17/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 17. januára 2024 sp. zn. 26CoCsp/17/2023 v potvrdzujúcom výroku II. a súvisiacom výroku III. a rozsudok Okresného súdu Galanta z 5. augusta 2021 sp. zn. 15Csp/18/2019 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súde Galanta na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Galanta č.k. 15Csp/18/2019 - 1101 z 15. novembra 2024 a uznesenie Okresného súdu Galanta č.k. 15Csp/18/2019 - 1103 z 18. novembra 2024 z r u š u j e.

Vo zvyšku dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) vo veci pôvodne rozhodol rozsudkom č.k. 15Csp/18/2019-305 zo dňa 17. decembra 2019 tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. Proti rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, o ktorom odvolací súd rozhodol svojim uznesením č.k. 24Co/37/2020-424 zo dňa 1. decembra 2020 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a spor mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, pričom dôvodom zrušenia bolo to, že pred samotným rozhodnutím súd prvej inštancie nerozhodol o uplatnenej zmene žaloby v zmysle podania žalobkyne zo dňa 18. 11. 2019. Na základe toho po vrátení veci súd prvej inštancie o návrhu, ktorým sa žalobkyňa domáhala zmeny žaloby, podľa ktorej

by súd určil, že úverová zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ č. 070/300/13SU zo dňa 04. 07. 2013 obsahuje viacero neprijateľných podmienok, rozhodol uznesením č.k. 15Csp/18/2019-437 zo dňa 1. februára 2021 tak, že návrh žalobkyne na zmenu žaloby nepripustil.

1.1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom zo dňa 5. augusta 2021, č.k. 15Csp/18/2019-458 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) žalobu zamietol (výrok I.) a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaným v 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/ rade priznal náhradu trov konania vo výške 100 % (výrok II.).

1.2. Véc právne posúdil podľa § 7 ods. 1, § 12 ods. 1 veta prvá, ods. 4, ods. 5, § 19 ods. 1 písm. d), § 21 ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 24 ods. 1, ods. 2 písm. h), ods. 3, ods. 8 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov § 151a, § 151e ods. 2, § 151h ods. 1, ods. 2, § 151i ods. 1, § 151m ods. 1, ods. 6 Občianskeho zákonníka, § 137 písm. c), § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

1.3. Žalobu voči žalovaným 4/ a 5/ zamietol, pretože nejde o osoby, ktoré spadajú do rámca účastníkov konania, ktorý vymedzuje zákon. Dôvodil, že časť dôvodov neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktoré majú spočívať v neplatnosti úverovej zmluvy, nie sú spôsobilé privediť pre žalobkyňu priaznivé rozhodnutie vo veci, keďže v konaní o neplatnosť dobrovoľnej dražby nie je súd oprávnený skúmať platnosť právneho úkonu, na základe ktorého vznikla pohľadávka, ktorej riadne nesplácanie malo za následok speňaženie zálohu, ktorý zabezpečoval túto pohľadávku. Podľa názoru súdu prvej inštancie pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je sporná, pretože táto pohľadávka bola judikovaná Okresným súdom v Galante v spore vedenom pod sp. zn. 10Csp/116/2018, ktorého predmetom bol nárok žalovaného 1/ vyplývajúci z úverovej zmluvy o hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013. Keďže pohľadávka bola žalovanému 1/ riadne priznaná súdom, voči rozhodnutiu ktorého žalobkyňa nevyužila opravný prostriedok, táto pohľadávka existovala, pričom bola zabezpečená záložným právom v zmysle zmluvy ZZ1 k úz. č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie zamietol návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré boli prednesené žalobkyňou, pretože tieto smerovali k výsluchu zamestnancov žalovaného 1/, ktorí sa mali podieľať na príprave a uzatváraní úverovej zmluvy. Súd prvej inštancie preskúmal platnosť záložnej zmluvy a celého procesu, ktorý smeroval k výkonu záložného práva a zistil, že napádanú vyššie označenú záložnú zmluvu je potrebné považovať za platnú, pričom k realizácii výkonu záložného práva došlo oprávnenou osobou záložným veriteľom - žalovaným 1/ a predmetom realizácie záložného práva boli nehnuteľnosti, ktoré v čase jeho realizácie tvorili predmet zálohu a boli vo vlastníctve dlžníka - žalobkyne, na ktorú prešli práva a povinnosti záložcu okamihom nadobudnutia predmetu zálohu. Argumentácia žalobkyne, že pri výkone záložného práva došlo bez jej súhlasu ako vlastníčky k scudzeniu nehnuteľností, ktoré boli pôvodne v jej výlučnom vlastníctve, neobstojí, pretože okamihom nadobudnutia predmetu zálohu do vlastníctva žalobkyne prešli všetky práva a povinnosti záložcu, pričom žalobkyňa nehnuteľnosti nadobudla do vlastníctva od pôvodného záložcu T. M. vedomá si toho, že záložné právo je zriadené práve za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného 1/, ktorá vznikla z hypotekárneho úverového vzťahu práve s ňou. Žalovaný 1/ ako záložný veriteľ konal v mene záložcu, ktorým už v tom čase bola žalobkyňa ako výlučná vlastníčka nehnuteľností. K výkonu záložného práva došlo po predchádzajúcom oznámení o začatí výkonu záložného práva zo dňa 29. apríla 2016, ktoré bolo žalobkyňi riadne doručené dňa 5. mája 2016. Navrhovateľom dražby bola osoba na to oprávnená, čiže žalovaný 1/ ako osoba vykonávajúca záložné právo, čiže záložný veriteľ. Čo sa týka námietok o nedoručení Oznámenia o začatí výkonu záložného práva a námietok smerujúcim k nedoručeniu Oznámenia o opakovanej dražbe, listinnými dôkazmi boli tieto námietky žalobkyne jednoznačne vyvrátené, pretože Oznámenie o začatí výkonu záložného práva bolo žalobkyňi doručené dňa 5. mája 2016 a Oznámenie o opakovanej dražbe bolo žalobkyňi doručené dňa 25. októbra 2018. Ani v časti ohodnocovania predmetu dražby nebolo zistené žiadne porušenie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách. Dňa 27. apríla 2018 bol vypracovaný Znalecký posudok č. 12/2018 znalcom K. Y. K., k vypracovaniu uvedeného znaleckého posudku došlo na základe fyzickej ohliadky týchto nehnuteľností, pričom o tomto bol vyhotovený znalcom protokol zo dňa 30. januára 2018, pričom dôvodom neplatnosti dražby nemôže byť to, že ohliadka bola vykonaná bez prítomnosti vlastníka nehnuteľnosti, pretože takáto povinnosť nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách. Znalecký posudok bol žalovaným 2/ žalobkyňi riadne doručený, pričom tento si prevzala dňa 4. mája 2018. Dňa 23. júla 2018 bol žalovanému 2. rade doručený list žalobkyne zo dňa 25. mája 2018 označený ako „Nesúhlas s dobrovoľnou dražbou“, ktorý obsahoval námietky žalobkyne

voči znaleckému posudku. Žalovaný 2/ sa s námietkami žalobkyne vysporiadal a listom zo dňa 8. augusta 2018, ktorý bol žalobkyňi doručený 13. augusta 2018, námietky žalobkyne zhodnotil. Čo sa týka námietok, ktoré mala vzniesť matka žalobkyne ako jej splnomocnená zástupkyňa na dražbe, súd prvej inštalcie uviedol, že žalobkyňa ako dlžníčka a ani jej splnomocnená zástupkyňa nemôžu byť považované za účastníka dražby a teda ani ich prípadne vznesené námietky nemusia byť uvedené v zápisnici osvedčujúcej priebeh dražby. Keďže ohliadka predmetu dražby bola znemožnená práve zo strany žalobkyne, nie je možné za dôvod neplatnosti dražby považovať to, že nebolo možné vykonať záujemcami dôkladnú ohliadku predmetu dražby. Z listinných dôkazov taktiež vyplýva, že žalovaný 2/ ako dražobník si splnil povinnosť, v zmysle ktorej je povinný prostredníctvom obce zverejniť údaje o verejne konanej dražbe. Súd prvej inštalcie nevyhovet žalobe ani v časti druhého petitu, ktorý smeroval k určení, že žalobkyňa je naďalej vlastníčkou nehnuteľností, ktoré tvorili predmet dražby, keďže na takomto určení nie je naliehavý právny záujem, pretože žalobkyňa v svojej situácii, kedy došlo k prechodu vlastníckeho práva v dôsledku vykonania dobrovoľnej dražby, má iný prostriedok právnej nápravy, ktorým je žaloba o určenie neplatnosti dražby. Z uvedených dôvodov súd prvej inštalcie žalobu v celom rozsahu zamietol. Súd prvej inštalcie priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania, keďže mali plný úspech v spore.

2. Na odvolania žalobkyne Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) po zopakovaní dokazovania vykonaného v konaní pred súdom prvej inštalcie, dospel k zhodným skutkovým zisteniam, z ktorých súd prvej inštalcie pri rozhodovaní vychádzal a rozsudkom z 17. januára 2024 sp. zn. 26CoCsp/17/2023 odvolanie žalobkyne zo dňa 4. novembra 2021 urobené prostredníctvom Centra správnej pomoci Galanta odmietol, napadnutý rozsudok súdu prvej inštalcie potvrdil a žalovaným 1/, 2/, 3/, 4/, 5/ priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Po preskúmaní odvolania žalobkyne zo dňa 4. novembra 2021 urobeného prostredníctvom Centra správnej pomoci Galanta odvolací súd zistil, že toto neobsahuje podpis žalobkyne. Žalobkyňa túto náležitosť nedoplnila ani po riadnej výzve súdu prvej inštalcie. Odvolaciemu súdu neostalo iné, než podľa ustanovenia § 386 písm. d) Civilného sporového poriadku odvolanie žalobkyne zo dňa 4. novembra 2021 urobené prostredníctvom Centra správnej pomoci Galanta odmietnuť, keďže nedostatok odvolania nebol odstránený a pre tento nedostatok odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať, hoci žalobkyňa bola o následkoch jeho neodstránenia poučená.

2.2. Žalobkyňa v odvolaniach namietala, že súd jej neposkytol ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami zo Zmluvy o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013, ktorá zmluva nebola podľa žalobkyne určite a zrozumiteľne dojednaná, pričom žalobkyňa uviedla, že neboli splnené podmienky pre uplatnenie práva žalovaného v 1. rade žiadať o zaplatenie celej pohľadávky z úveru a žalovaný v 1. rade sa tak domáha zaplatenia údajného dlhu, ktorý žalobkyňa poprela. K uvedenej odvolacej námietke odvolací súd považoval za prvoradé uviesť, že žalovaný v 1. rade si voči žalobkyňi uplatnil pohľadávku zo Zmluvy o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013 v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod spisovou značkou 10Csp/116/2018, v ktorom konaní bol vydaný aj platobný rozkaz sp. zn. 10Csp/116/2018 zo dňa 24. júla 2018, právoplatný dňa 22. augusta 2018, pričom napádaná dražba sa uskutočnila dňa 26. novembra 2018 v nadväznosti na oznámenie o dražbe zo dňa 9. októbra 2018. Uvedeným platobným rozkazom bola žalobkyňi (v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod spisovou značkou 10Csp/116/2018 v postavení žalovanej) uložená povinnosť zaplatiť žalovanému v 1. rade (v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod spisovou značkou 10Csp/116/2018 v postavení žalobcu) sumu 88.344,15 eura s príslušenstvom do 15 dní od doručenia platobného rozkazu alebo v tej istej lehote podať odpor s vecným odôvodnením na tamojšom súde. Žalobkyňa podala odpor proti uvedenému platobnému rozkazu na Okresnom súde Galanta dňa 18. decembra 2018 spolu s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty, o ktorom odpore a návrhu na odpustenie zmeškania lehoty Okresný súd Galanta rozhodol uznesením sp. zn. 10Csp/116/2018 zo dňa 20. decembra 2018, právoplatným dňa 17. januára 2019, tak, že návrh na odpustenie zmeškania lehoty zamietol a odpor proti platobnému rozkazu odmietol. Odvolací súd zdôraznil, že uvedený platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť, čo znamená jeho záväznosť a nezmeniteľnosť a vydal ho sudca, nie administratívny zamestnanec súdu, keď dôvody kontroly neprijateľných zmluvných podmienok z úradnej moci v skrátanom konaní sú totožné s dôvodmi kontroly neprijateľných zmluvných podmienok aj v prípadoch, keď súd rozhoduje rozsudkom. Dôvodil, že vzhľadom na právoplatnosť uvedeného

platobného rozkazu už nie je možné v prejednávanej veci, ktorá je sporom o neplatnosť dražby, posudzovať vo vzťahu k Zmluve o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013 pravosť, výšku a splatnosť (síce) nesplnenej ale už judikovanej pohľadávky, na základe ktorej si žalovaný v 1. rade ako záložný veriteľ uplatnil výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Z týchto dôvodov nie je možné opätovne skúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ktorých preskúmanie znova žiada v tomto konaní žalobkyňa a rovnako sa na prejednávany prípad nevzťahujú rozhodnutia Ústavného súdu SR a Súdneho dvora EÚ, na ktoré poukazuje žalobkyňa, nakoľko uvedený platobný rozkaz nebol vydaný vyšším súdnym úradníkom (ale sudcom) a žalobkyňa podala proti nemu (aj keď oneskorene) odpor. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci uvedeným platobným rozkazom bráni opätovnému súdnemu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok v Zmluve o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013, pretože o ich neexistencii v predmetnej zmluve už súd právoplatne rozhodol. Práve z týchto dôvodov nie je možné v konaní o neplatnosť dobrovoľnej dražby skúmať platnosť zmluvy o úvere (vrátane neprijateľných zmluvných podmienok), spornosť údajného dlhu, platnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný pre nedodržanie podmienok uvedených v ustanoveniach § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka, ako sa domáhala žalobkyňa.

2.3. Odvoláciu námietku žalobkyne spočívajúcu v tom, že nebola účastníčkou zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam odvolací súd považoval za nenáležitú, keďže záložné právo ako vecné právo k cudzej veci pôsobí na každého, kto nadobudne vec zaťaženú záložným právom (v preskúmanom prípade kúpnu zmluvou). Pre štruktúru záložného práva ako vecného práva k veci cudzej je potom príznačné, že subjektívna povinnosť vždy pôsobí *in rem*, t.j. je viazaná na vec a nie na osobu v tom zmysle, že ak sa zmení subjekt vlastníctva tejto veci, povinnosť trvá v nezmenenej podobe ďalej, nezávisle od tejto zmeny. Preto za situácie v preskúmanom prípade, keď vlastnícke právo k vydraženým nehnuteľnostiam prešlo z Patrika Tótha ako predávajúceho, ktorý k nehnuteľnostiam zriadil záložné právo, na žalobkyňu ako kupujúcu, pôsobí záložné právo i voči žalobkyňi.

2.4. Vo vzťahu k zamietnutiu žaloby o neplatnosť dobrovoľnej dražby napokon žalobkyňa v odvolacom konaní vzniesla po uplynutí lehoty na podanie odvolania hmotnoprávnu námietku premlčania výkonu záložného práva dôvodiac, že prvou neuhradenou splátkou podľa výzvy pred zosplatením bola splátka za mesiac február 2015, a preto výkon záložného práva si žalovaný v 1. rade mohol uplatniť do apríla 2018. Odvolací súd považoval za potrebné vyjadriť sa v súlade s ustanovením § 54a Občianskeho zákonníka aj k možnému premlčaniu záložného práva, ktorá skutočnosť má podstatný vplyv na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku žalobkyne. Pripomenul, že otázka pravosti, výška a splatnosti samotnej pohľadávky zo Zmluvy o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013 bola už vyriešená v inom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod spisovou značkou 10Csp/116/2018. K uvedenému potom odvolací súd uvádza, že pohľadávka zabezpečená záložným právom sa v súdnom spore premlčí až po uplynutí desať rokov odo dňa, kedy sa malo podľa rozhodnutia plniť, teda po uplynutí lehoty na plnenie určenej súdom v platobnom rozkaze. Lehota pre žalobkyňu na plnenie pohľadávky zabezpečenej záložným právom bola v platobnom rozkaze určená na 15 dní od doručenia platobného rozkazu a uplynula jej dňa 21. augusta 2018, keďže platobný rozkaz bol žalobkyňi doručený dňa 6. augusta 2018. Desaťročná premlčacia doba práva na plnenie pohľadávky zabezpečenej záložným právom (priznanej právoplatným rozhodnutím súdu) tak začala plynúť dňa 22. augusta 2018 a doposiaľ neuplynula (uplynie najskôr dňom 22. augusta 2028). Je teda zrejmé, že pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je premlčaná a v nadväznosti na to je potom v súdnom spore opodstatnený záver, že nedošlo ani k premlčaniu (výkonu) záložného práva.

2.5. K námietkam žalobkyne týkajúcim sa zamietnutia žaloby v časti o určenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení odvolací súd uviedol, že za situácie, že v prípade dražby má dotknutá osoba právo domáhať sa neplatnosti dobrovoľnej dražby osobitným druhom žaloby v zmysle ustanovenia § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, dospel odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení vlastníckeho práva k vydraženým nehnuteľnostiam, keďže ohrozenie jej postavenia možno odstrániť práve právnym prostriedkom žaloby o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.

2.6. Na margo žalobkyňou namietaného odňatia prístupu k súdu tým, že súd prvej inštancie uznesením

č.k. 15Csp/18/2019-437 zo dňa 1. februára 2021 zamietol jej návrh na zmenu žaloby odvolací súd uviedol, že zmena žaloby nesmie byť v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Hospodárnosť možno vidieť aj v tom, že ak výsledky doterajšieho dokazovania nie sú dostačujúcim predpokladom pre konanie o zmenenej žaloby, zmena predmetu sporu by bola vo vzťahu k doterajšiemu konaniu nevhodná a mohla by konanie zbytočne predĺžiť. Vtedy je namieste, aby sa strana domáhala nároku v rozsahu zmeny v novom konaní. Odvolací súd osobitne zdôraznil, že úvaha, či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred žalobkyňou požadovanou zmenou žaloby, (ne)môžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a je výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu; preto táto úvaha patrí len súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie zmeny žaloby. Dôvodil, že pokiaľ je týmto súdom súd prvej inštancie, žalobkyňa nie je oprávnená napadnúť odvolaním správnosť tejto jeho úvahy, lebo odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena žaloby, nie je prípustné (viď § 357 Civilného sporového poriadku a contrario). Preto ani odvolací súd nemôže prehodnocovať správnosť tejto úvahy súdu. Odvolací súd nedospel k záveru, že by toto uznesenie bolo svojvoľné, nezákonné, nepreskúmateľné a arbitrárne a naopak ho považuje za zrozumiteľné s jasne objasneným skutkovým a právnym základom. Pokiaľ žalobkyňa v priebehu konania podala návrh na zmenu žaloby a súd prvej inštancie návrh žalobkyne na zmenu žaloby zamietol, procesný postup súdu neopodstatňuje záver, že týmto procesným postupom zavŕšeným zamietnutím návrhu žalobkyne na zmenu žaloby, došlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom a odvolacia námietka žalobkyne je v tomto smere neopodstatnená. V súvislosti s uznesením súdu prvej inštancie o nepripustení zmeny žaloby považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že ak by aj toto uznesenie bolo vadné, tieto vady by nemali vplyv na rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej, teda na napadnutý rozsudok. Nepripustenie zmeny žaloby žalobkyne na určenie neplatnosti neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, na určenie klamlivosti zmluvy o úvere a určenie, že dodávateľ priviedol žalobkyňu do omylu a iné, totiž nemalo žiadny vplyv na správny záver súdu prvej inštancie pre posúdenie dôvodov neplatnosti dražby v zmysle ustanovenia § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách a pre posúdenie existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vlastníctva k nehnuteľnostiam v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku a ani táto odvolacia argumentácia žalobkyne tak podľa odvolacieho súdu nebola náležitá.

2.7. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešným žalovaným priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, § 421 ods. 1 písm. a) CSP, § 421 ods. 1 písm. b) CSP a § 421 ods. 1 písm. c) CSP, pričom vo viacerých častiach dovolania poukázala na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-598/21. Napriek skutočnosti, že citovaný rozsudok je záväzný pre súdy Slovenskej republiky, súd prvej inštancie i odvolací súd v prejednávacom prípade ignorovali povinnosť vyplývajúcu im z čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého z úradnej povinnosti i bez návrhu spotrebiteľa sú povinní preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, zistiť či spotrebiteľská zmluva obsahuje podmienky spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech slabšej zmluvnej strany a to spotrebiteľa, pričom poukázala na body 106. a 107. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. V súvislosti s neprijateľnými zmluvnými podmienkami citovala a poukazovala na judikatúru Súdneho dvora (napr. C-421/14, C-600/21, C-34/13). Má za to, že sa doposiaľ žiaden súd v jej prípade nezaoberal neprijateľnosťou predformulovaných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Podľa dovolateľky je nepochybné, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a to otázky zosplatnenia celého zostatku úveru pre nesplnenie niektorej splatnej mesačnej splátky po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky, pričom zostatok úveru podľa úverovej zmluvy je splatný v budúcnosti a nemožno ho nazvať splatnou pohľadávkou. Poukázala na bod 127. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a má za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže názor odvolacieho súdu nemá oporu v zákone. Odvolací súd podľa dovolateľky nedal relevantnú odpoveď na námietky týkajúce sa zamietnutého návrhu na zmenu žaloby.

Citujúc § 295 CSP, § 296 CSP a § 298 CSP mala za to, že odvolací súd nesprávne právne posúdil prejednávajúcu vec, keď neprihliadal na normy spotrebiteľského práva a právne predpisy, ktoré spotrebiteľovi poskytujú zvýšenú ochranu. Dovolateľka ďalej argumentovala, že nebola stranou záložnej zmluvy, ani ju nepodpísala, ani k nej nepristúpila, ani ňou nie je a nebola viazaná, pričom jej ani nebola poskytnutá, nebola jej vysvetlená, ani nebola oboznámená dodávateľom s podmienkami v záložnej zmluve. Súd prvej inštancie ani odvolací súd podľa dovolateľky neposkytli presvedčivé odôvodnenie k jej námietkam týkajúcim sa záložnej zmluvy a zosplatnenia úveru. Navrhla odložiť právoplatnosť a vykonateľnosť napadnutého rozsudku a navrhla zrušiť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátiť Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie, resp. navrhla zrušiť aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu sa vyjadril žalovaný 2/. Vo vzťahu k žalobkyňou tvrdeným dôvodom dovolania uviedol, že pohľadávka, pre ktorú sa realizovalo záložné právo formou dražby, ako aj podmienky obsiahnuté v spotrebiteľských zmluvách, boli pred samotnou dražbou podrobené súdnej kontrole, keď o výške, dôvodnosti a splatnosti pohľadávky ako aj o neexistencii neprijateľných zmluvných podmienkach súd už právoplatne rozhodol platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Galanta dňa 24. júla 2018, sp. zn. 10Csp/116/2018, ktorý tvorí prekážku rozhodnutej veci. Poukázal na znenie § 299 ods. 2 CSP - súd nevydá platobný rozkaz, ak spotrebiteľská zmluva alebo iné zmluvné dokumenty súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou obsahujú zmluvnú podmienku, ktorá je neprijateľná. Má za to, že nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, § 421 ods. 1 písm. b) a písm. c) CSP tak, ako v dovolaní uvádza žalobkyňa. Navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie z dôvodu absencie náležitostí podľa § 428 CSP a zároveň z dôvodu nesplnenia podmienok podľa § 429 CSP odmietol, alebo alternatívne dovolanie ako nedôvodné zamietol. Žalovaný 1/, 3/, 4/ a 5/ sa k podanému dovolaniu nevyjadrili, pričom dovolanie im bolo riadne doručené na vyjadrenie (viď doručeny č.l. 1036-1039).

5. Dovolateľka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 2/ v podstatnom zopakovala svoju argumentáciu prezentovanú v odvolacom konaní a dovolaní. Uviedla, že v jej prípade bolo rozhodnuté platobným rozkazom o jej právach a povinnostiach bez odôvodnenia, v zmysle § 265 CSP mohol súd prvej inštancie rozhodnúť platobným rozkazom avšak za podmienky, že nebudú dovolateľke porušené ústavne garantované práva, pričom v prejednávacom prípade dovolateľke boli porušené jej práva, pretože veriteľ nerealizoval svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky v súlade s § 53 a § 565 Občianskeho zákonníka, v súvislosti s ktorými bol vydaný sporný platobný rozkaz. Argumentovala, že spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a zotrvala na svojom tvrdení, že súd sa pred vydaním platobného rozkazu nezaoberal skúmaním neprijateľných zmluvných podmienok, výškou pohľadávky, tiež neskúmal prítomnosť nekalej klauzuly pri zosplatňovaní úveru. Opätovne poukázala na judikatúru Súdneho dvora EÚ a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

9. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP, § 421 ods. 1 písm. b) CSP a § 421 ods. 1 písm. c) CSP a § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd považuje za

potrebné sa v predmetnom prípade zaoberať prioritne dovolacími dôvodmi v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

10. Relevanciu podľa § 421 ods. 1 CSP má právna otázka (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípady) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

11. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t.j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

12. Dovolací súd je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti riešenia (§ 421) táto otázka spadá. Takéto určenie významovo nespadá pod vymedzenie dovolacieho dôvodu. Skúmanie prípustnosti dovolania je tak vecou dovolacieho súdu, ktorý ale nie je viazaný jeho vymedzením (I. ÚS 51/2020). Označenie konkrétneho rozhodnutia (judikatúry) najvyššieho súdu nie je v zmysle ustanovenia § 428 CSP obligatórnou náležitosťou dovolania. Argumentácia dovolateľa konkrétnou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu je nad rámec zákonných požiadaviek a dovolací súd ňou nie je viazaný (III. ÚS 76/2021 aj III. ÚS 701/2022). Právna otázka podľa § 421 CSP a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa § 432 CSP tvoria jeden celok, a preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktno len na základe toho, ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil „na konkrétnom riadku svojho podania“. Je užitočné sa pozrieť aj na dovolací dôvod, vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 CSP a až následne možno posúdiť, (a) či od tejto otázky záviselo namietané rozhodnutie a (b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP (I. ÚS 336/2019).

13. Hoci je možné podanému dovolaniu vytknúť určitú nekoherentnosť v argumentácii, vychádzajúc z obsahu dovolania ako celku dovolací súd za použitia výkladového pravidla uvedeného v ustanovení § 124 ods. 1 CSP v snahe autenticky porozumieť dovolaniu dovolateľky (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 9. júna 2020) z podaného dovolania vyabstrahoval podstatu právnej otázky, ktorej preskúmania sa dovolateľka domáha, a to či právoplatný platobný rozkaz vydaný sudcom v spotrebiteľskom spore bráni opätovnému súdному prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok zmluvy o úvere a prieskumu pravosti, splatnosti a výšky pohľadávky. V nadväznosti na túto otázku je z dovolania možné abstrahovať aj súvisiacu právnu otázku, a to či je v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby súd ex offio povinný za účelom ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami preskúmať aj základný úverový vzťah zabezpečený záložným právom. Dovolateľka v dovolaní v súvislosti s nesprávnym právnym posúdením veci poukazovala najmä na judikatúru Súdneho dvora (napr. C-598/21, C-421/14, C-600/21, C-34/13).

14. Pretože dovolateľkou uplatnený dovolací dôvod bol vymedzený v zákonných mantineloch § 432 ods. 2 CSP, bol splnený predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a na tomto základe dovolací súd podrobil rozsudok odvolacieho súdu meritórnemu dovolaciemu prieskumu; pristúpil k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie, t.j. z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzených právnych otázkach.

15. Odvolací súd sa s vyššie uvedenými otázkami zaoberal v bodoch 106., 107., a 108. odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď svoje posúdenie založil na tom, že pohľadávka zo zmluvy o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013 bola podrobená súdnému prieskumu (vrátane prieskumu

neprijateľných zmluvných podmienok) v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10Csp/116/2018, v ktorom bol sudcom vydaný platobný rozkaz sp. zn. 10Csp/116/2018 zo dňa 24. júla 2018, právoplatný dňa 22. augusta 2018 a teda opätovnému súdnemu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok v Zmluve o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013 bráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Zdôraznil, že uvedený platobný rozkaz vydal sudca, nie administratívny zamestnanec súdu, keď mal za to, že dôvody kontroly neprijateľných zmluvných podmienok z úradnej moci v skrátanom konaní sú totožné s dôvodmi kontroly neprijateľných zmluvných podmienok aj v prípadoch, keď súd rozhoduje rozsudkom. Akékoľvek úvahy žalobkyne, že dražba prebehla z nepreskúmanej pohľadávky, ktorú pohľadávku žalobkyňa popiera, čo do dôvodu a výšky, keďže Zmluva o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013 obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, preto odvolací súd považoval za bezpredmetné. Keďže predmetný platobný rozkaz nebol vydaný vyšším súdnym úradníkom ale sudcom a žalobkyňa voči nemu podala odpor (aj keď oneskorene) mal odvolací súd za to, že na prejednávaný prípad sa nevzťahujú rozhodnutia Ústavného súdu SR a Súdneho dvora EÚ, na ktoré poukazuje žalobkyňa.

16. V zmysle čl. 3 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) každé jeho ustanovenie je potrebné vykladať v súlade s ústavou, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora. Povinnosťou slovenského vnútroštátneho súdu, ktorá je inkorporovaná aj v základnom práve na súdnu ochranu, nie je len ústavne konformná, ale aj eurokonformná interpretácia zákonov (m. m. III. ÚS 666/2016, ZNaU 50/2016).

17. Podľa čl. 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

17.1. Podľa čl. 7 ods. 1 smernice 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

17.2. Z čl. 38 Charty základných práv Európskej únie, čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako aj z citovaných čl. 6 a 7 smernice 93/13/EHS možno abstrahovať princíp zvýšenej súdnej ochrany spotrebiteľa. Súdom členských štátov Únie bolo k naplneniu tohto cieľa zverené oprávnenie skúmať povahu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách z úradnej moci. Z judikatúry Súdneho dvora [napr. rozsudok vo veci C-168/05 z 25. októbra 2006 (Mostaza Claro)] možno zároveň abstrahovať požiadavku na zabezpečenie efektívnej ochrany spotrebiteľa, čoho nevyhnutným predpokladom je aktívny prístup k využívaniu spomínaného oprávnenia. Vo veci konajúci súd je preto dotknuté vnútroštátne právo povinný interpretovať a aplikovať eurokonformným spôsobom (napr. Ústavný súd Českej republiky - sp. zn. III. ÚS 1996/13). Súdny dvor dokonca vyslovil právny názor, podľa ktorého „vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku“ [rozsudok vo veci C-40/08 zo 6. októbra 2009 (Asturcom Telecomunicaciones SL), bod 52].

18. V prejednávanej veci je potrebné prioritne sa zaoberať otázkou, či právoplatný platobný rozkaz vydaný sudcom v spotrebiteľskom spore bráni opätovnému súdnemu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok zmluvy o úvere, pričom táto nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená. Dovolací súd súc si vedomý, že v prejednávanom prípade bol platobný rozkaz vydaný sudcom, v prvom rade v kontexte povinnosti ex offi skúmať neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských sporoch poukazuje na judikatúru Súdneho dvora (C-448/17) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (PLz. ÚS 1/2022, III. ÚS 324/2021) zaoberajúcu sa problematikou preskúmania exekučného titulu - platobného rozkazu vo vykonávacom konaní v prípadoch, v ktorých bol v spotrebiteľskom spore platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom.

18.1. Súdny dvor rozsudkom C-448/17 rozhodol (bod 2. výroku): „Smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá, napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, a na druhej strane stanovuje pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený, za predpokladu, že takéto ex offo preskúmanie nie je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd.“

18.2. Zároveň Súdny dvor v bodoch 45. až 46. predmetného rozsudku uviedol, že „... účinnú ochranu práv vyplývajúcich z tejto smernice možno zaručiť iba pod podmienkou, že vnútroštátny procesný systém upravuje v rámci konania o vydanie platobného rozkazu alebo v rámci konania o výkon platobného rozkazu ex offo preskúmanie potenciálnej nekalej povahy zmluvných podmienok uvedených v predmetnej zmluve sudcom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, body 45. a 46.). Preto v prípade, ak v štádiu výkonu platobného rozkazu nie je upravené žiadne ex offo preskúmanie potenciálne nekalej povahy podmienok obsiahnutých v dotknutej zmluve sudcom, vnútroštátna právna úprava sa musí považovať za právnu úpravu, ktorá môže narušiť účinnosť ochrany požadovanej smernicou 93/13, ak neupravuje takéto preskúmanie v štádiu vydania platobného rozkazu, alebo ak je takéto preskúmanie stanovené jedine v štádiu odporu proti vydanému platobnému rozkazu, ak existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodá požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej v tejto súvislosti, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania žaloby v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby mu boli oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv (pozri analogicky rozsudky zo 14. júna 2012, Banco Espanol de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 54, a z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, bod 52).“

18.3. V zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora C-448/17 je problematickou už samotná situácia, keď je právomoc vydať platobný rozkaz v spotrebiteľských veciach zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi, možnosť podania odporu proti platobnému rozkazu je limitovaná lehotou 15 dní a odpor je nutné vecne odôvodniť. Pre Súdny dvor nie je rozhodujúcou okolnosťou spôsobilou zvrátiť záver o nenaplnení cieľov smernice 93/13/EHS, či spotrebiteľ možnosť podať odpor využil alebo nevyužil. Podľa Súdneho dvora vnútroštátna právna úprava, akou je právna úprava Slovenskej republiky, vyvoláva nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ odpor nepodá. Z tohto pohľadu je preto skutočnosť, že spotrebiteľ odpor proti platobnému rozkazu nepodal, irelevantná (body 52. a 53. rozsudku Súdneho dvora C-448/17; obdobne č.k. PLz. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022, III. ÚS 324/2021-49).

18.4. Pozornosti vec prejednávajúceho senátu v tomto smere neunikla novelizácia CSP, zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a zákona č. 549/2003 Z.z. o súdnych úradníkoch realizovaná zákonom č. 211/2021 Z.z. Uvedenou novelou boli do právnej úpravy doplnené § 267 ods. 3 CSP a § 12 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2021, v zmysle ktorých súd posudzuje vecné odôvodnenie odporu miernejšie, ak je žalovaný spotrebiteľom. Predmetnou novelou bol taktiež s účinnosťou od 1. júla 2021 do zákona o súdnych úradníkoch doplnený § 5 ods. 3, čím sa má zabezpečiť posúdenie a právny názor sudcu vo veciach v ktorých sa predpokladá posúdenie spotrebiteľskej zmluvy alebo zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou s ohľadom na existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré ešte neboli posudzované v už právoplatne skončenom konaní. Inými slovami, intenciou uvedenej novelizácie zákonodarcu bolo do právnej úpravy skráteného konania zaviesť garanciu ex offo preskúmania neprijateľných podmienok sudcom, keď aj v zmysle dôvodovej správy zákonodarca touto legislatívnou aktivitou reflektoval na výhrady Európskej komisie týkajúce sa súladu vnútroštátnej právnej úpravy s judikatúrou Súdneho dvora EÚ v spotrebiteľských veciach. V prejednávanom prípade bol v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10Csp/116/2018 sudcom vydaný platobný rozkaz ešte pred uvedenou novelizáciou (24. júla 2018).

19. Dovolací súd však konštatuje, že závery vyslovené v rozsudku Súdneho dvora C-448/17, ktorý bol vydaný vo veci týkajúcej sa Slovenskej republiky a reagoval na nedostatky platobných rozkazov v právnom poriadku Slovenskej republiky sú súčasne podporené aj ďalšou judikatúrou Súdneho dvora,

konkrétne rozsudkom zo 7. novembra 2019 v spojených veciach C-419/18 a C-483/18 (Profi Credit Polska S.A./Bogumiła Włostowska a i. a Profi Credit Polska S.A./OH). V zmysle predmetného rozhodnutia (bod 66.) musí súd ex offo prijať opatrenia na vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie v zmluve, ktorá je predmetom sporu, ktorý prejednáva, a ktorá bola uzavretá medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice, a v prípade, že je to tak, posúdiť ex offo prípadnú nekalú povahu tohto ustanovenia (m. m. rozsudok z 9. novembra 2010, VB Pénzügyi Lízing, C 137/08, rozsudok zo 14. júna 2012, Banco Espanol de Crédito, C-618/10). V prípade, že vnútroštátny súd, ktorý na základe informácií o skutkových a právnych okolnostiach, ktorými disponuje alebo s ktorými sa oboznámil v dôsledku dokazovania vykonaného ex offo, zistil, že ustanovenie patrí do pôsobnosti smernice, konštatuje, že toto ustanovenie má nekalú povahu (bod 70.), musí o tom informovať účastníkov konania a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili (k tomu aj rozsudok z 21. februára 2013, Banif Plus Bank, C-472/11). Dovolací súd ďalej poukazuje na záver vyslovený v rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach C-693/19 a C-831/19 (SPV Project 1503 Srl a Dobank SpA/ YB a Banco di Desio e della Brianza SpA a i./YX a ZW), keď Súdny dvor vo výroku rozhodol: „Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že ak proti platobnému rozkazu vydanému súdom na návrh veriteľa nepodal dlžník odpor, súd rozhodujúci o nariadení výkonu rozhodnutia nemôže, z dôvodu, že právna sila rozhodnutej veci tohto rozkazu sa implicitne vzťahuje na tieto podmienky, čo vylučuje akékoľvek preskúmanie ich platnosti, následne preskúmať prípadnú nekalú povahu zmluvných podmienok, na ktorých je uvedený rozkaz založený. Skutočnosť, že ku dňu nadobudnutia právoplatnosti rozkazu dlžník nevedel o tom, že ho možno považovať za „spotrebiteľa“ v zmysle tejto smernice, nie je v tejto súvislosti relevantná.“ Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v spojených veciach C-693/19 a C-831/19 Súdny dvor tento záver vyslovil bez ohľadu na osobu zodpovednú za vydanie právoplatného platobného rozkazu.

19.1. V súvislosti s okolnosťami prejednávaného prípadu dovolací súd považuje za potrebné poukázať aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Ibercaja banco, C-600/19, keď výrokom I. bolo rozhodnuté: „Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá z dôvodu účinku právnej sily rozhodnutej veci a preklúzie neumožňuje ani súdu preskúmať ex offo nekalú povahu zmluvných podmienok v rámci konania o výkone rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou, ani spotrebiteľovi po uplynutí lehoty na podanie námietky dovoľávať sa nekalej povahy týchto podmienok v tomto konaní alebo v neskoršom určovacom konaní, pokiaľ uvedené podmienky už boli pri začatí konania o výkone rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou predmetom preskúmania ich prípadnej nekalej povahy vykonaného súdom ex offo, ale ak súdne rozhodnutie povoľujúce výkon rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou neuvádza žiadne odôvodnenie, aspoň v stručnej forme, preukazujúce toto preskúmanie, a ani neuvádza, že posúdenie vykonané týmto súdom po uvedenom preskúmaní už nebude možné spochybníť bez podania námietky v uvedenej lehote.“ Ochrana spotrebiteľa poskytnutá smernicou 93/13 by bola podľa názoru Súdneho dvora v predmetnom prípade zabezpečená, ak by súd aspoň stručne vo svojom rozhodnutí povoľujúcom výkon rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou odôvodnil, že ex offo preskúmal nekalú povahu podmienok právneho titulu, na základe ktorého sa začalo konanie o výkone rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou, toto preskúmanie nepreukázalo existenciu žiadnej nekalej podmienky a že pri nepodaní námietky v lehote stanovenej vnútroštátnym právom bude pre spotrebiteľa nemožné uplatniť prípadnú nekalú povahu týchto podmienok (pozri bod 51. predmetného rozsudku).

19.2. Zohľadniac vyššie uvedené závery má dovolací súd za to, že v prejednáwanej veci sa osoba zodpovedná za vydanie platobného rozkazu (sudca) javí ako irelevantná. Spotrebiteľovi musí byť poskytnutá ochrana v podobe riadneho preskúmania neprijateľných zmluvných podmienok v akomkoľvek štádiu konania. Treba tiež uviesť, že ex offo súdna ochrana môže byť poskytnutá aj v skrátanom konaní pri vydávaní platobného rozkazu, ale dovolací súd má za to, že takáto ochrana musí z odôvodnenia platobného rozkazu výslovne vyplývať. Za účelom efektívnej ochrany spotrebiteľa je potrebné preskúmať, či Okresný súd Galanta v platobnom rozkaze sp. zn. 10Csp/116/2018 zo dňa 24. júla 2018 realizoval prieskum neprijateľných zmluvných podmienok ex offo. Ak tomu tak nie je, súd

musí túto ochranu poskytnúť v ktoromkoľvek štádiu konania alebo aj v konaní o (ne)platnosti dobrovoľnej dražby podľa zákona č. 527/2002 Z.z. V nadväznosti na uvedené má dovolací súd za to, že odvolací súd a súd prvej inštancie tým, že vo veci neaplikovali eurokonformný výklad a nezohľadnili závery vyššie uvedených rozsudkov Súdneho dvora a smernice 93/13/EHS rezignovali na princíp efektívnej ochrany spotrebiteľa a vec nesprávne právne posúdili, keď mali za to, že opätovnému súdnemu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok v Zmluve o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013 bráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci v podobe právoplatného platobného rozkazu Okresného súdu Galanta sp. zn. 10Csp/116/2018 zo dňa 24. júla 2018. Vec prejednávajúci senát má za to, že ak je v zmysle vyššie citovanej judikatúry možný postup contra res iudicata vo vykonávacom konaní, resp. ak je aj napriek právoplatnému platobnému rozkazu daný opätovný priestor na ex offa súdny prieskum existencie neprijateľných zmluvných podmienok v štádiu vykonávacieho konania, tým skôr je možné takýto opätovný prieskum uskutočniť aj v konaní o určení neplatnosti dražby.

20. Vo vzťahu k druhej dovolacej otázke, a teda či je v konaní o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby súd ex offa povinný za účelom ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami preskúmať aj základný úverový vzťah zabezpečený záložným právom dovolací súd v prvom rade poukazuje na závery rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-34/13, Kušionová, v ktorom bol poskytnutý výklad práva Európskej únie k možnosti vykonania tzv. dobrovoľných dražieb, ktoré Súdny dvor z možnosti ich použitia na spotrebiteľov nevylúčil pod podmienkou, že spotrebiteľom bude garantovaná ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Obdobnou právnou otázkou sa však dovolací súd už zaoberal v uznesení sp. zn. 9Cdo/187/2022 z 27. novembra 2023 (zverejneného ako R 16/2024), ktorého právna veta znie: „Ak má súd poskytnúť záložcovi ako spotrebiteľovi účinnú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nie je to možné bez toho, aby dôsledne preskúmal základný úverový vzťah zabezpečený záložným právom. Vzhľadom na akcesorický charakter záložného práva sú súde povinné ex offa preskúmať aj zmluvu o úvere.“

21. Rozhodovacia prax sa ustálila na tom, že v sporoch o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby je jednou z kľúčových otázok skutková otázka týkajúca sa výšky pohľadávky a jej pomerovanie k hodnote draženej nehnuteľnosti. Ústavný súd SR už dávnejšie dospel k záveru, že zistenie skutkových okolností k pomeru splatného dlhu a hodnoty nehnuteľnosti je dôležité (PL. ÚS 23/2014). K následkom nesprávnej výšky pohľadávky sa vyjadril aj najvyšší súd so záverom, že „... ak záložný veriteľ vo vyhlásení podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. uplatní pohľadávku, ktorej základ bude spočívať v neprijateľnej zmluvnej podmienke, dochádza k porušeniu tohto ustanovenia, pretože záložný veriteľ uplatní pohľadávku, ktorá neexistuje, čo spôsobuje porušenie ustanovení zákona č. 527/2002 Z.z. (o dobrovoľných dražbách) zakotvujúce možnosť domáhať sa neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 cit. zákona, pretože týmto neprípustným spôsobom dochádza k porušeniu práv dlžníka (resp. záložcu), od ktorého veriteľ prostredníctvom dobrovoľnej dražby vymáha aj nároky bez právneho základu...“ (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/149/2020 z 23. februára 2022, nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 416/2022 z 13. júla 2023).

22. Aj podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/159/2020 zo 7. decembra 2022 v spore o určení neplatnosti dražby bolo možné aj podľa právnej úpravy ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. v znení účinnom do 31. mája 2014 prejudiciálne posúdiť či spochybníť neplatnosť záložnej zmluvy v spojitosti s konštatovaním porušenia ustanovení zákona č. 527/2002 Z.z. Výkonu dražby nepredchádza žiadna predbežná kontrola a ani iné preskúmanie pohľadávky a preverenie splnenia podmienok, preto je nevyhnutné dikciu prvej vety § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. i v znení účinnom do 31. mája 2014 vykladať extenzívne tak, že dôvodom neplatnosti dražby môže byť porušenie akýchkoľvek procesných alebo hmotnoprávných podmienok výkonu záložného práva a výkonu dražby, ktoré vedú k spochybneniu platnosti zmluvy, platnosti záložnej zmluvy, existencie záložného práva, pravosti a splatnosti pohľadávky, jej výšky a charakteru pohľadávky, ktorá môže byť tvorená plneniami v rozpore s dobrými mravmi, či z neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa názoru ústavného súdu je tento záver najvyššieho súdu plne ústavne konformný (uznesenie sp. zn. II. ÚS 329/2023 z 21. júna 2023).

23. Vec prejednávajúci senát nemá dôvod sa od záverov vyslovených v uznesení sp. zn. 9Cdo/187/2022 z 27. novembra 2023 odchyliť a v podrobnostiach naň odkazuje. S ohľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd (rovnako ako aj súd prvej inštancie) vec nesprávne právne posúdil, keď nepodrobil Zmluvu o OTP Hypo úvere č. 070/3007/13SU zo dňa 4. júla 2013 ex offio prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok.

24. Dovolateľka dovolaním napadla rozsudok Krajského súdu v Trnave z 17. januára 2024 sp. zn. 26CoCsp/17/2023 v celom rozsahu, avšak v dovolaní absentuje akákoľvek argumentácia vzťahujúca sa k odmietajúcemu výroku (výrok I.) a taktiež vzťahujúca sa k potvrdzujúcemu výroku v časti určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. V týchto častiach dovolací súd považoval dovolanie za neodôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a v súlade s § 447 písm. f) CSP dovolanie žalobkyne odmietol.

25. Uznesením č.k. 15Csp/18/2019-1101 z 15. novembra 2024 súd prvej inštancie rozhodol, že žalovanému 1/ výšku trov konania neurčuje a zároveň rozhodol o povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanému v 3/ rade náhradu trov konania vo výške 21,30 eura do 15 dní odo dňa doručenia predmetného rozhodnutia.

25.1. Uznesením č.k. 15Csp/18/2019-1103 z 18. novembra 2024 súd prvej inštancie rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovaným v 4/ a 5/ rade náhradu trov konania predstavujúcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 294,88 eura právnenému zástupcovi žalovaných v 4/ a 5/ rade do 15 dní odo dňa doručenia predmetného rozhodnutia.

26. Podľa § 439 CSP dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a dovolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

27. Výdanie uznesenia o náhrade trov konania v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu uznesenie o výške náhrady trov konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie by zostalo uznesenie o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty (sp. zn. 4Obdo7/2018, 3Obo/9/2017). Závislým výrokom môže byť nielen dovolaním dotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci (R 73/2004).

28. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka opodstatnene tvrdila, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych názorov (viď body 18.2. a 22.), dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je čo do potvrdzujúceho výroku o zamietnutí žaloby na určenie neplatnosti dražby prípustné a zároveň dôvodné. Z uvedeného dôvodu preto dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v tomto výroku spolu so závislým výrokom o náhrade trov konania zrušil (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 2 CSP v spojení s § 450 CSP). Zároveň zrušil aj uznesenia o trovách konania v súlade s § 449 v spojení s § 439 CSP.

29. Vo vzťahu k návrhu dovolateľky na odklad vykonateľnosti, resp. právoplatnosti napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 1 a 2 CSP, dovolací súd konštatuje, že z podaného návrhu nemal osvedčené dôvody hodné osobitného zreteľa, preto návrhu pred rozhodnutím o podanom dovolaní nevyhovel. V súlade s ustálenou praxou odvolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

30. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.